

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Dołhy

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie zażalenia A. S.
na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w R.
z dnia 20 czerwca 2014 r., sygn. 1 Ds [...],
o odmowie wszczęcia śledztwa
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 17 grudnia 2014 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w R. z dnia 30 października 2014 r.
w przedmiocie przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

wniosku nie uwzględnić

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 października 2014 r., sygn. IX Kp [...], Sąd Rejonowy w R. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania – na podstawie art. 37 k.p.k. - innemu sądowi równorzędnemu, zażalenia A. S. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w R. z dnia 20 czerwca 2014 r., odmawiające wszczęcia śledztwa 1 Ds. [...] w sprawie:
- przedstawienia w toku postępowania przygotowawczego o sygn. 2 Ds. [...] przez biegłego sądowego K. P. fałszywej opinii z dnia 9 listopada 2004 r., mającej służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym, a następnie podtrzymanej przez

biegłego w ustnych opiniach przedstawionych w toku rozpraw przeprowadzonych w dniach 21 października 2005 r., 15 marca 2006 r. i 1 grudnia 2006 r. przed Sądem Okręgowym w G., Wydział V Karny Zamiejscowy w W., sygn. V K [...], tj. o czyn z art. 233 § 4 kk.

- przedstawienia w toku postępowania przygotowawczego o sygn. 2 Ds. [...], przez biegłych lekarzy psychiatrów B. P. i M. M. fałszywej opinii z dnia 20 lipca 2004 r. mającej służyć za dowód w postępowaniu przygotowawczym, a następnie podtrzymanej przez biegłych w ustnych opiniach przedstawionych w toku rozpraw przeprowadzonych w dniach 15 grudnia 2005 r., 15. marca 2006 r. i 29 września 2006 r. przed Sądem Okręgowym w G., Wydział V Karny Zamiejscowy w W., sygn. V K [...], tj. o czyn z art. 233 § 4 kk.

Uzasadniając wystąpienie Sąd Rejonowy w R. stwierdził, że orzekanie w sprawie przez sąd właściwy, wobec objęcia zawiadomieniem o przestępstwie biegłej z listy biegłych Sądu Okręgowego w G. – M. M.-K. oraz byłej biegłej sądowej – B. P., mogłoby negatywnie wpływać na opinię o przebiegu postępowania przed Sądem Rejonowym w R., a także wzbudzić powszechne wątpliwości co do bezstronności tego sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości nie zasługuje na uwzględnienie.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, określona w art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Zasadą jest bowiem rozpoznawanie sprawy przez sąd miejscowo właściwy. Przepis ten, jako wprowadzający wyjątek od zasady kodeksowej, nie może być interpretowany rozszerzająco (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 1995 r., II Ko 19/95, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 67). Odstąpienie do zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej, że pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. W istocie więc skorzystanie z instytucji określonej w art. 37 k.p.k., możliwe jest tylko w razie zaistnienia okoliczności, dających podstawę do racjonalnego twierdzenia, że w odbiorze powszechnym powstają wątpliwości co do

zdolności sądu właściwego do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 1995 r., III KO 34/95, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68, z dnia 26 lutego 2007 r., IV KO 11/07, LEX nr 568451).

Nie można, co do zasady, uznać, że sytuacja taka powstaje tylko z tego powodu, że osobą podejrzaną w procesie karnym jest osoba znana sędziom sądu właściwego do rozpoznania sprawy wyłącznie z racji kontaktów o charakterze zawodowym. Sam fakt bowiem wykonywania zawodu biegłego na terenie właściwości miejscowej sądu, nie stanowi jeszcze dostatecznej przesłanki do uznania, że może powstać wątpliwość co do obiektywizmu i bezstronności orzekania przez sąd występujący z wnioskiem o zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k. Także powzięta przez Sąd Rejonowy w R., ale mająca w istocie charakter abstrakcyjny, obawa odnośnie pojawienia się w opinii publicznej wątpliwości w kwestii braku warunków do rozpoznania niniejszej sprawy w sposób obiektywny przez ten Sąd Rejonowy miejscowo właściwy, nie mieści się w pojęciu „dobro wymiaru sprawiedliwości” stanowiącym, w rozumieniu art. 37 k.p.k., przesłankę do uwolnienia sądu właściwego miejscowo od obowiązku rozpoznania tej sprawy. W literaturze podkreśla się, iż nadmierne wykorzystywanie przepisu art. 37 k.p.k., może w praktyce podważyć zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Rzeczą sądu jest takie orzekanie, aby w opinii publicznej nie powstały wątpliwości co do tego, że wydane orzeczenie jest wolne od jakichkolwiek pozaprocesowych wpływów. Autorytet i powaga wymiaru sprawiedliwości wymaga tym samym, aby sądy nie ulegały presji opinii publicznej, ani nie popadały w zwątpienie co do własnych kompetencji w zakresie przeprowadzenia rzetelnego procesu (T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2014, s. 210-212, a także postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 października 2011 r., III KO 72/11, LEX nr 1044040, z dnia 22 listopada 2012 r., V KO 57/12, LEX nr 1228517).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[aw]